



Niet-technische samenvatting 20197905

1 Algemene gegevens

1.1	Titel van het project	Ecologisch onderzoek aan vleermuizen, uilen en roofvogels in het wild
1.2	Looptijd van het project	1-6-2019 – 1-6-2024 , 5 jaar
1.3	Trefwoorden (maximaal 5)	terreingebruik, migratie, dieet

2 Categorie van het project

2.1	In welke categorie valt het project.	Fundamenteel onderzoek
		Translationeel of toegepast onderzoek
		Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort

U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.

3 Projectbeschrijving

3.1	Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke	Het project richt zich op vleermuizen, roofvogels en uilen. Deze hebben een uitzonderlijke beschermingsstatus (Habitatrichtlijn bijlage I of II, CITES; alle Habitatrichtlijn Bijlage IV). Deze status houdt in dat nationale en regionale overheid verplicht is voor deze soorten voor een gunstige staat van instandhouding te zorgen. Voor een aantal van de soorten dient zij geschikt habitat aan te wijzen en als zodanig te beheren (Natura 2000 gebieden). Aanvullend worden individuen en van een aantal soorten ook hun
-----	---	---

belang)

verblijfplaatsen beschermd door de Wet natuurbescherming. Dit betekent onder andere dat men bij werkzaamheden op en rond de verblijfplaatsen rekening moeten houden met bepaalde soorten en hun verblijfplaatsen. Daarnaast zijn vleermuizen, roofvogels en uilen als top van de voedselketen een belangrijke factor in voedselnetwerken in natuurgebieden. Dit alles betekent dat om beheer, bescherming, landschapsinrichting en maatregelen op het gebied van de volksgezondheid kosteneffectief uit te voeren, regelmatig behoefte is aan wetenschappelijke onderbouwing.

Doelstelling van dit project is om te voorzien in deze behoefte: het verzamelen van gegevens over migratie, terrein- en landschapsgebruik en het dieet van twee groepen vliegende predatoren: vleermuizen en roofvogels en uilen.

3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?

In het project wordt de herkomst, identiteit, familieverbanden, terreingebruik en migratieroutes van individuele vleermuizen, roofvogels en uilen bepaald, waarmee beheer- en beschermingsvragen worden beantwoord. Als resultaat hiervan beschikken overheden, terreinbeheerders, landschapsontwerpers en ecologische adviesbureaus over de juiste wetenschappelijke gegevens om efficiënt en effectief bescherming en beheer uit te voeren.

3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?

Vleermuizen : maximaal 750 dieren in 5 jaar.
Uilen en roofvogels : maximaal 375 dieren in 5 jaar.

3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?

De dieren worden gevangen, gehanteerd, gemeten en er worden monsters genomen van haren/veren, en/of vlieghuid. Een aantal dieren wordt uitgerust met een zender of GPS logger, die wordt bevestigd met een tuigje, halsband of op de vacht of dekveren wordt geplakt. Deze handelingen zullen angst (bij vangen) en ongerief (monstername, aanbrengen zender) met zich meebrengen, maar geen langdurige gevolgen voor het welzijn van de proefdieren.

3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?

Vleermuizen: matig
Uilen en roofvogels: matig

3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?

De dieren worden direct na de handelingen weer losgelaten op de plek van vangen. Als dieren gezenderd worden, dan gebeurt dit met een zender die binnen enkele weken (vleermuizen) tot 3 maanden (roofvogels en uilen) afvalt, behalve bij langdurig onderzoek aan migratie en dispersie bij roofvogels of uilen: dan worden zenders aangebracht met een tuigje en blijven de zenders meerdere jaren op het dier.

4 Drie V's

4.1 **Vervanging**
Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig

De dieren zijn de doelsoort. Vervanging door tamme dieren is niet mogelijk omdat deze geen natuurlijk gedrag vertonen.

is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.

4.2 **Vermindering**

Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.

Er worden aan elk dier meerdere metingen gedaan, dit heeft als gevolg dat in totaal minder dieren gevangen hoeven te worden.
Er wordt gewerkt in de vorm van opdrachten met een omschreven onderzoeksvraag. Deze opdrachten worden gefaseerd uitgevoerd (dwz tussendoor kan bepaald worden of er al genoeg informatie beschikbaar is. Bovendien wordt na elke opdracht geëvalueerd in hoeverre de verzamelde gegevens toepasbaar zijn bij het oplossen van andere onderzoeksvragen.

4.3 **Verfijning**

Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.

Het gaat om onderzoek aan bewegingen, dieet, en herkomst van wilde dieren in hun biotoop. De proefdieren zijn de doelsoort.

Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.

De zenders en loggers worden zo klein en licht mogelijk gehouden en komen niet boven de 5% van het lichaamsgewicht. Dit is een maximaal gewicht, en in alle proeven wordt gekozen voor het minimale gewicht van de zender of logger dat nog de benodigde gegevens kan genereren/ Handelingen worden vakkundig en snel uitgevoerd, zodat het dier zo kort mogelijk in gevangen toestand is. In een aantal gevallen worden de dieren enige tijd, tot een half uur, in observatie gehouden om te zien hoe ze reageren op het tuigje met zender.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

26 juli 2019

Beoordeling achteraf

Nee

Andere opmerkingen

Overige wettelijke bepalingen blijven van kracht.

